

megoldás nem is nagyon kínálkozott, mint az, hogy magyar zsidó munkaszolgálatosokat igényeljen a hiányzó munkaerő pótlására. E célból Fränk érintkezésbe lépett SA-Obergruppenführer Dietrich von Jagow budapesti német követtel. Ez utóbbi számára nem okozott nehézséget, hogy a tervhez „néhány befolyásos úr” jóváhagyását megszerezze a magyar honvédelmi minisztériumban, ámde a dolgot nyélbe ütni, munkaszolgálatosokat kiszállítani a magyar kormánnyal kötendő egyezmény nélkül nem volt lehetséges, ez pedig már politikai természetű kérdésnek számított. Fränk és Speer áldásával megkeresték a német külügyminisztériumot, hogy ők intézzék el a tranzakciót, amelyet egyébként az SS birodalmi vezetője már jóváhagyott.¹³⁴

Fränk kérését a német külügyminisztérium *Inland* osztályához beosztott Bergmann követ február 23-án Ribbentrophoz továbbította, aki azonnal jóváhagyta.¹³⁵ Bergmann ezután utasította Jagowot, hogy kezdjen tárgyalásokat, tisztázza a kivezénylés részleteit és a fizetés feltételeit. Mindezeket a kérdéseket meg kellett konzultálni egyrészt a Todt-szervezet Hauptfrontführerével, Wilhelm Neyerral, és az OT budapesti képviselőjével, bizonyos Leitner századossal.¹³⁶

Neyer befolyásos ember volt Budapesten, különösen a munkaszolgálatlalt összefüggő ügyekben volt súlya szavának. Mint az OT összekötője, szoros kapcsolatban állt a honvédelmi minisztériummal és különösen a KMOF-fel. Hornyé tőszomszédóságában volt az irodája, s mivel ezenkívül még szoros szálak is fűzték a németül perfektül beszélő Hornyhoz, közvetlen befolyást gyakorolt a KMOF tevékenységére. Mindenről pontosan tudott, ami a munkaszolgálatlalt kapcsolatban történt, befolyásolta a munkaszolgálatosok bevonultatására és szétosztására vonatkozó valamennyi döntést.¹³⁷ Egyébként ő tartotta az OT részéről a kapcsolatot a magyar iparügyi minisztériummal is.¹³⁸

Amint Bergmann utasítása megérkezett Jagowhoz, Neyer azonnal érintkezésbe lépett a KMOF-fel, és kérte a magyar kormány beleegyezését, hogy magyar munkaszolgálatos-századokat vehessenek igénybe német hadiipari célok érdekében végzendő munkára. Húsz munkaszolgálatos-századot kért 4000 emberrel az észtországi Reval német hajógyárba, és 10 000 főt Borba, a rézbányákba.¹³⁹ Ezenkívül azt kívánta, hogy a második magyar hadsereg kötelékébe tartozó munkaszolgálatos-századokat Ukrajnában töltsék föl.

Horny késlekedés nélkül továbbította a német igényeket Nagy Vilmos miniszternek, aki tudott arról, hogy Borban milyen iszonyúak a körülmények. A miniszter határozottan ellenezte a német követelések teljesítését, s a minisztertanács az ő előterjesztése alapján határozott.¹⁴⁰ Közben a honvédelmi minisztérium és a vezérkar „befolyásos urai”, köztük Szom-